

Runde 3 av Fotonøtta mobiliserte 39 deltakere, og av disse svarte 17 rett på begge nøtter. Vi har kommet til fjerde og siste utgave av Fotonøtta 2014, og vi skal kåre en sammenlagtvinner blant årets deltakere. Det er mange som er med i sluttspurten, men i år er det kanskje din tur?

Konkurransereglene

1. I Vår Fuglefauna vil det bli presentert to fuglebilder der artenes identitet ikke er oppgitt. Dersom du på grunnlag av bildet mener å kunne identifisere arten, kan du oppnå en viss poengsum pr. bilde. Artene skal være påtruffet i Vest-Palearktis.
2. Du kan sende inn besvarelse på begge bildene, men kun ett forslag pr. bilde! For hvert riktig svar oppnår du den poengsum som er angitt. Fra og med 2012-årgangen har vi fjernet den gamle regelen om minuspoeng ved feil svar.
3. Besvarelsene for hver gang må være innsendt til Vår Fuglefaunas redaksjon innen angitt tidsfrist. I hvert hefte kommer nye spørsmål, sammen med svarene på forrige rundes bilder og navn på vinner.
4. Bildene i hvert hefte utgjør en egen konkurranseomgang, der premien er et gavekort på kr. 350,- fra Natur og Fritid AS. Premien tilfaller den som har flest poeng i runden. Dersom flere innsendere har like poengsummer foretas trekning blant disse.
5. Sender du inn besvarelser fra flere runder, vil poengsummene dine bli lagt sammen ved årets utgang. Den som har flest poeng totalt, vinner hovedpremien — som er en kostbar Swarovski kvalitetskikkert velegnet til fuglekikking! Dersom flere innsendere skulle stå med lik poengsum til slutt, vil det bli ekstrarunder med bilder på internett for de involverte helt til en vinner kan kåres.
6. Konkurransen er åpen for alle medlemmer av NOF, med unntak av dem som av ulike årsaker er kjent med svarene på forhånd. Redaktørens vurdering av hvem dette måtte gjelde er eneveldig. Redaktøren og fotografen av det aktuelle bilde er konkurransens jury i tvilstilfeller.

Slik gjør du

Konkurransen går ut på å artsbestemme fuglene på de to bildene. Svarene ser du i neste nummer, og dine svar må sendes til oss innen **1. februar 2015** på e-post til vf@birdlife.no. Her er oppsummeringen av forrige runde:

1 poeng: «Det er ingen som lager TV-program om boltiten» konstaterer Øystein Sunde i en mindre kjent vise-sang. Vel, 37 av Vår Fuglefaunas lesere kjenner såpass godt til **boltit** *Charadrius morinellus* at de gjenkjente et flyvende individ av arten i forrige rundes fotonøtt. Og det er jo noe! Forvekslingsartene skulle være få, noe bare to andre foreslåtte svaralternativer antyder: svartterne *Chlidonias niger* (1) og dvergmåke *Hydrocoloeus minutus* (1).

At det er en vadefugl får man et hint om gjennom den korte stjerten, de brede og kraftige vingene og det nette hodet med kompakt hals. Det er særlig tre karakterer som skiller seg ut på vår avbildete fugl og som muliggjør riktig artsbestemmelse. Den rene grå oversiden uten vingebånd utelukker en mengde arter, ikke minst blant andre vadefugler. Vi ser også at ansiktet er hvitt, bare med et mørkt øye og mørk isse. Den tredje karakteren som vises er en nesten petroleumsvart buk. De to siste momentene vitner om at vi her har med en flott hunnfugl å gjøre. Ensfarget lys vingeunderside deler den med den nært beslektede arten heilo.

En svartterne vil vise den samme hvite vingeundersiden i alle drakter, en voksen fugl i hekkedrakt har også svart buk. Her er det stjert og overgump som skiller, den er mer nøytral lysegrå hos svartterna, dessuten har en terne betraktelig lengre vinger og slankere profil. Dvergmåke utelukker vi bl.a. på den lysebrune, ikke lysegrå, oversiden.

Bli med i kampen om kikkerten!

I 2014 kan vi på nytt presentere kikkerten Swarovski CL Companion 8x30 som premie til sammenlagtvinneren i Fotonøtta! Det er Swarovski Nordic AB som raust støtter oss med denne kvalitetskikkerten i premie.

Natur & Fritid deler ut et gavekort på kr. 350,- til en av dem som oppnår flest poeng pr. omgang.

SWAROVSKI
OPTIK

natur og fritid.no

Boltit, hunn, Saltfjellet, Nordland, juni 2014. Foto: Martin Eggen.

3 poeng: Om boltiten er lite kjent, burde kanskje Norges vanligste fugl – **løvsanger** – være noe mer kjent. Det er den nok også, ikke minst er den dalende sangen velkjent og kjær om våren. Men vanskelig å skille fra en del snarlige arter; det er den absolutt.

Følgende forslag kom inn etter at Norges ornitologer hadde sett bildet av forrige rundes 3-poenger: Løvsanger *Phylloscopus trochilus* (17), brunsanger *P. fuscatus* (4), viersanger *P. schwarzi* (4), gransanger *P. collybita* (2), iberiagransanger *P. ibericus* (2), myrsanger *Acrocephalus palustris* (2), blåstjert *Tarsiger cyanurus* (2), rødstrupe *Erithacus rubecula* (1), svarthvit fluesnapper *Ficedula hypoleuca* (1), munk *Sylvia atricapilla* (1), møller *S. curruca* (1), lavskrike *Perisoreus infaustus* (1) og pilfink *Passer montanus* (1).

Hvilket inntrykk en sanger gir fargemessig vil variere etter omgivelsene og lyset, dette gjelder både fjærdrakt og «nakne» partier som nebb og bein. Derfor er det alltid en fordel å merke seg mindre variable karakterer, som vingelengde, ikke minst lengde på håndsvingfjærprojeksjon (synlig vinge bak tertierer), og gjerne også vingelengde i forhold til stjert. Stilt overfor utfordrende observasjoner og fugler blir dette en nødvendig del av riktig artsbestemmelse. At riktig svar var løvsanger finner vi mange karakterer som indikerer, og som til sammen skulle gjøre riktig artsbestemmelse mulig.

For de mange andre forslag tilbakeviser vi opp kort og brutalt (!) (jf. løvsanger): undergump er for lyse for brunsanger, det samme gjelder for viersanger, der undergumpen ofte skiller seg ut som spesielt fargemettet. Beina virker også i overkant pinglete for viersanger. Gransanger og iberiagransanger har kortere håndsvingfjærprojeksjon. Myrsanger er mer langstrakt, og sjelden med «pukkelrygg» som vår fugl. Vel er det vanskelig lys på fotografert fugl, men man ville enten sett de rødlige flankene eller den blåe stjerten på en blåstjert. Typisk for en rødstrupe er den korte vingen, ofte litt hengende ned fra kroppen, noe løvsangeren sjelden viser, heller ikke her. Svarthvit fluesnapper har stor, hvit vingeflekk sentralt på vin-

gen. Munk har svart eller rødlig hette. Møller har kort vingeproeksjon og et mer kontrastrikt ansikt. Lavskrike har kraftigere bein og mer kontrast mellom over og underside (blant annet). Og helt til slutt nevner vi at pilfinken i alle drakter har en nokså fin mønstret vinge, der ofte et lyst bånd over mellomdekkerne skiller seg ut. Løvsanger, Flakstad, Nordland, mai 2014. Foto: Martin Eggen.

Av 17 deltakere som svarte rett på begge nøtter, ble **Jarl Marius Abrahamsen, Vanse** trukket ut som vinner! Han får tilsendt et gavekort fra Natur og Fritid AS. Vi gratulerer!

Martin Eggen

Forrige rundes fugler - i andre positurer

